

1 Dosah pandémie Covid-19 na občianske súdne konania

1.1 Lehoty v občianskych súdnych konaniach

Litva neprijala oficiálne právne akty, ktorými sa v občianskoprávných veciach pozastavujú alebo predlžujú procesné lehoty. O obnovení alebo predĺžení procesných lehôt rozhoduje v jednotlivých prípadoch súd, ktorý koná vo veci.

Súdna rada rozposlala súdom odporúčania, pričom ich naliehalo vyzvala, aby „*pružne posudzovali žiadosti jednotlivcov o obnovenie zmeškanej lehoty na predloženie procesného dokumentu alebo na vykonanie procesného úkonu*“ počas karanténneho obdobia a po ňom, ak by uvedené úkony boli v prípade mimoriadneho stavu vyhláseného v Litovskej republike zabrzdené a ak by sa následne zmenila organizácia práce v štátnych inštitúciách. Osoba, ktorá žiada o predĺženie zmeškaných lehôt, poskytne súdu spolu so žiadosťou aj údaje odôvodňujúce tieto okolnosti.

1.2 Justičná organizácia a justícia

Súdna rada vydala predsedom súdov odporúčania týkajúce sa organizácie práce na príslušných súdoch počas karanténneho obdobia, pričom špecifikáciu odporúčaní ponecháva na uváženie každého predsedu.

Občianskoprávne konanie sa podľa možnosti uskutočňuje písomným konaním obvyklým spôsobom. V občianskoprávných konaniach, v ktorých je povinné ústne vypočutie a účastníci konania vyjadrili svoje stanovisko, že sa chcú zúčastniť na pojednávaní, sa plánované ústne vypočutia odročia bez dátumu, pričom sa o tom informujú účastníci konania, ktorí sa dohodnú na možných dátumoch predbežného pojednávania.

Ústne pojednávania na súdoch sú obmedzené na občianskoprávne konania, ktoré sa musia okamžite riešiť, ako sú občianskoprávne konania týkajúce sa povolenia súdu na predĺženie nedobrovoľnej hospitalizácie a/alebo nedobrovoľnej liečby, vyňatia dieťaťa z nebezpečného prostredia, prípady stanovené v Občianskom súdnom poriadku a prednostného organizovania ústnych zasadnutí na diaľku, ak má na to súd prostriedky;

v naliehavých prípadoch sa počas ústnych konaní dodržiavajú bezpečnostné odporúčania (dodržiavanie bezpečnej vzdialenosti, dezinfekcia súdnej siene). **Súdne procesné rozhodnutia sa zasielajú elektronickými komunikačnými prostriedkami**, pričom sa uprednostňuje súdny informačný systém. Vo výnimočných prípadoch sa písomnosti posielajú e-mailom a bežnou poštou osobám, ktoré nemajú prístup k súdnemu informačnému systému. Procesné dokumenty a iná korešpondencia sa zasielajú nepriamym účastníkom konania (napr. exekútorom, notárom) prostredníctvom štátneho systému elektronického doručovania alebo e-mailom, a iba vo výnimočných prípadoch poštou. Komunikácia/spolupráca sa uskutočňuje elektronickými komunikačnými prostriedkami alebo telefonicky.

Po **pozastavení priameho doručovania** osobám na súdoch sa procesné dokumenty prijímajú elektronicky alebo zasielajú poštou.

Súdni exekútori: Súdni úradníci po prechode na prácu diaľku od 16. marca počas karanténneho obdobia naďalej poskytujú veriteľom a dlžníkom väčšinu svojich bežných služieb. Aj keď je priamy kontakt obmedzený, súdni úradníci a ich zamestnanci budú komunikovať s účastníkmi konania telefonicky, e-mailom, prostredníctvom webového sídla <http://www.antstoliai.lt/> alebo bežnou poštou. Súčasná karanténa nie je prekážkou ani pri zadávaní nových exekučných titulov: písomné exekučné tituly sa môžu podávať súdnym úradníkom poštou, a elektronické exekučné tituly e-mailom alebo prostredníctvom internetu po prihlásení sa do informačného systému súdnych úradníkov na stránke <http://www.antstoliai.lt/>. Počas karanténneho obdobia sa súdni úradníci taktiež zdržiavajú vyhlasovania nových dražieb.

Pokiaľ ide o organizáciu **práce notárov**, pripravujú sa návrhy noviel zákona o notárskej činnosti a občianskeho zákonníka. V nich sa stanovuje, že väčšina notárskych služieb sa presunie do online priestoru a bude sa poskytovať na diaľku. V predložených návrhoch noviel sa navrhuje udeliť notárom právo vykonávať notárske úkony na diaľku a vykonávať ich ako elektronické notárske dokumenty. Informácie sa prenesú do operačných štátnych registrov a informačných systémov. Návštevy notárskych úradov boli vyhradené výlučne na priamu identifikáciu osoby alebo na vyjadrenie vôle. Plánuje sa tiež odmietnuť účasť notára pri schvaľovaní niektorých jednoduchších splnomocnení a umožniť elektronickú registráciu splnomocnení, pre ktoré sa nevyžaduje notárska forma. Pri notárskych službách na diaľku sa vylúči osvedčovanie závetov a ich prijatie do úschovy, ako aj overenie skutočností, že osoba žije. Notári by tiež nemali poskytovať služby na diaľku, ak sa domnievajú, že by boli schopní zabezpečiť lepšiu ochranu legitímnych záujmov klienta iba pri osobnom stretnutí alebo v prípade, že potrebujú zdokumentovať vôľu osoby, vysvetliť následky notárskych úkonov alebo zistiť totožnosť osoby.

Pokiaľ ide o poskytovanie **štátom zaručených služieb právnej pomoci**, odporúčania boli uverejnené na webovej stránke služieb právnej pomoci poskytovanej štátom. Dôrazne sa odporúča vyhnúť sa osobnému kontaktu a organizovať poskytovanie právnej pomoci pomocou pracovných nástrojov na diaľku, t. j. zasielať všetky žiadosti e-mailom, poskytovať konzultácie telefonicky, online alebo používať iné telekomunikačné prostriedky. V naliehavých prípadoch, keď je účasť advokáta nevyhnutná v určitých konaniach pred začatím súdneho konania alebo v súdnych konaniach, konajte s náležitou opatrnosťou, postupujte podľa vnútroštátnych pokynov, aby sa zabránilo šíreniu ochorenia Covid-19 (bezpečná vzdialenosť, hygiena atď.), odmietnite zúčastniť sa na konaní, ak neboli prijaté primerané ochranné opatrenia (napr. miestnosť nie je vetraná, nenachádza sa v nej dezinfekčný prostriedok, existuje podozrenie týkajúce sa zdravia ostatných osôb v miestnosti).

Litovská advokátska komora taktiež uverejnila podobné odporúčania pre všetkých **praktizujúcich advokátov** v Litve.

1.3 Justičná spolupráca EÚ

Väčšina zamestnancov orgánov verejnej správy pracuje na diaľku. Medzinárodná právna pomoc sa stále poskytuje, ale niektoré procesy môžu trvať dlhšie.

2 Opatrenia týkajúce sa platobnej neschopnosti, ktoré sa prijali alebo ktorých prijatie sa plánuje v členských štátoch po vypuknutí pandémie

2.1 Dôležité opatrenia týkajúce sa platobnej neschopnosti a súvisiace opatrenia ovplyvňujúce zmluvy

2.1.1 Pozastavenie platobnej neschopnosti

2.1.1.1 Pozastavenie povinností požiadať o začatie insolvenčného konania (dlžníci)

21. apríla parlament prijal zákon o vplyve ochorenia COVID-19 na platobnú neschopnosť právnických osôb: pozastavenie povinnosti dlžníka podať návrh na vyhlásenie konkurzu alebo reštrukturalizácie počas troch mesiacov po ukončení karanténneho obdobia.

Vláda má možnosť predĺžiť toto obdobie do konca roka 2020.

2.1.1.2 Ochrana dlžníkov pred žiadosťou veriteľov o začatie insolvenčného konania

Zákon o vplyve ochorenia COVID-19 na platobnú neschopnosť právnických osôb obsahuje: právo veriteľa požiadať o začatie insolvenčného konania je obmedzené počas karanténneho obdobia.

2.1.2 Pozastavenie vymáhania pohľadávok a pozastavenie ukončenia zmlúv

2.1.2.1 Všeobecné/osobitné moratóriá na vymáhanie pohľadávok/vymáhanie určitých druhov pohľadávok

-

2.1.2.2 Pozastavenie ukončenia zmlúv (všeobecné/osobitné zmluvy)

-

2.2 Pozastavenie činnosti občianskych súdov vrátane insolvenčných súdov a pozastavenie konaní

V rámci krízy spôsobenej ochorením COVID-19 používajú litovské súdy na prejednávanie písomný postup, ak je to možné. Občianskoprávne konanie sa podľa možnosti uskutočňuje písomným konaním obvyklým spôsobom. Je dôležité poznamenať, že podľa zákona o vplyve ochorenia COVID-19 na platobnú neschopnosť právnických osôb by sa písomné konanie malo používať prioritne. Ak je potrebné v prípadoch platobnej neschopnosti ústne vypočutie, malo by sa organizovať na diaľku a používať moderné technológie.

2.3 Ďalšie opatrenia v prípade platobnej neschopnosti (týkajúce sa napr. odporovacieh žalôb, plánov reorganizácie, neformálnych dohôd atď.)

Zákon o vplyve ochorenia COVID-19 na platobnú neschopnosť právnických osôb obsahuje:

pozastavený výpočet lehoty, keď dlžník nie je schopný plniť schválený reštrukturalizačný plán a v dôsledku toho by reštrukturalizácia mohla byť ukončená – na obdobie troch mesiacov po skončení karanténneho obdobia.

Vláda má možnosť predĺžiť toto obdobie do konca roka 2020.

2.4 Súvisiace opatrenia, ktoré sa netýkajú prípadov platobnej neschopnosti (odklady platieb, bankové úvery, sociálne zabezpečenie, zdravotné poistenie, dotácie pre podniky)

Opatrenia uplatňované správcami dane

Odklad alebo zorganizovanie daní v splátkach podľa dohodnutého harmonogramu bez potreby platiť úrok.

Zastavenie opatrení na vymáhanie daňových nedoplatkov v súlade s kritériami primeranosti.

Oslobodenie daňovníkov od pokút, úrokov z omeškania za nedodržanie daňových záväzkov včas.

Podľa zákona o úveroch týkajúcich sa nehnuteľností a zákona o spotrebných úveroch za určitých okolností (napr. dlžník sa stane nezamestnaným alebo stratí minimálne jednu tretinu príjmu) na základe žiadosti dlžníka je poskytovateľ úveru povinný odložiť platbu splátok úveru s výnimkou úroku na obdobie maximálne 3 mesiacov. Takáto povinnosť pre poskytovateľov spotrebných úverov bola zavedená zmenami zákona o spotrebných úveroch od 19. marca 2020.

Litovská vláda takisto prijala široký balík hospodárskych opatrení pre podniky (schémy štátnej pomoci, rôzne príspevky a subvencie, odloženie daní a úverov atď.).

Posledná aktualizácia: 27/10/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.